

Päevikumärkmeid Hyderabadist sõjaväesportlaste maailmamängudelt

HANNES VÖRNO, lipnik

Indias, Hyderabadis korraldati oktoobrikuus IV sõjaväesportlaste maailmamängud. Jagan rõõmuga mõningaid märkmeid oma reispäevikust Tagavaraväe luhejatega.

Kohtumine Indiaga

Üksik-sidepataljonis rivistusega alanud teeesaatmisel ütles kaitseväge juhataja IV sõjaväesportlaste maailmamängudele minejatele, et nende õul lasub topeltvastutus. Esmalt teha sportlastena seda, mida ootavad põidlahoidjad, spordi- ja Eesti avalikkus – tuua võistlustelt võimetekohane hulk särke medaleid. Teiseks näidata kaitseväelastena nii maailmale kui ka isamaale, et terved eluviisid, sportlikkus ja tugevus on suurimaks eeskujuks.

Rivistusel anti meeskonna vormidress ka Ants Laaneotsale, kes seda vastu võttes ütles, et tema igapäevane treeningukava jääb endiseks, sest mõned korrad nädalas peab ennast kindlasti liigutama.

Pärast parajalt väsitavat, peaaegu seitse ja pool tundi kestnud lennu maandus meie lennuk Mumbai (Bombei) rahvusvahelisel lennuväljal. Delegatsiooni juhi kapten Heino Märksi suur mure, kas kogu sportlaste varustus õigeaks ajaks kohale jõuab, hakkas järele andma. Kohale jõudsid nii triatlonistide jalgrattad kui ka laskealadel võistlejate relvad ja padrunid.

Esmamulje Indiast püsis kuni reisi lõpuni. Enda tähtsust ja positsiooni ühiskonnas armastab sealne ametnik välja näidata igal sammul. Mentaliteet, mida võiks pealkirjastada "Mina ja minu maailm", on aga esmalt usna ehmatav, kui tead, et seal, miljardiriigis tegutseb oma igapäevast hapendamata leiba rotit teenides selline trobikond mundrikandjaid, nagu mõnes teises riigis on elanikke. Mõistagi kehtib ka India sõjaväes nagu kõikides maailma armeedes raudne rusikareegel, et ikka peab tormama kuhugi, vere maitse suus, et seal siis pikalt ja tegevuseta molutada. Ühesõnaga, taheti teha hästi, aga läks nii nagu alati.

Muud häda ei olnudki, kui see, et saabuvate külalissportlaste ja ametnike kalender katus Gregoriuse omaga, korraldajate ajaarvamine oli aga kõigi parameetrite järgi hinnates sellest umbes poolteist kuud maas. Nii oli lennujaamas kõssitava kirjutuslaua kohale küll mängude logo kleebitud, aga ilmselget ebamugavust varjamata püüdsid ülemuste silmapiirilt kadudes ka sinna infojagajateks seatud soldatid kohe pageda. Mis oli mõistetav, sest nad ei saanud tõepoolest aru, mida neilt tahetakse.

Hyderabad - veel tõelisem India

Bombeisse jäi osa meie seltskonnast, sest nende võistlusalad viidi läbi seal. Ülejäänutel seisis ees siseliini lend Bombeist Hyderabad. See seitsme miljoni elanikuga linn oli kohalike hinnangul veel kolm aastat tagasi hoopis teistsugune. Peaminister ise on seisnud selle eest, et selles linnas saaksid toimuda nii Aasia-Aafrika mängud kui ka sõjaväelaste maailmamängud.

Aeg kavandada järgmise aasta tegemisi

Aastalõpu lähenedes on olnud tavaks teha nii kokkuvõtteid möödunud aastast kui ka kavandada tegemisi järgmiseks.

Kui kevadel tegelesime Eesti Reservohvitseride Kogu 10. aastapäeva tähistamisega, siis täna on paras aeg vaadata ette ka järgmisele kümnele aastale. Kui möödunud kümne aastaga kujunes välja valdavalt vabatahtlike reservohvitseride kursuste lõpetanute koosnev tänane EROK, mida on naljatledes ka VROK vilistlaskoguks nimetatud, siis järgmisel kümnendil on meie väljakutseks kujuneda kõiki reservohvitseri esindavaks organisatsiooniks. See eeldab siisukamat tööd EROK tutvustamisel kõigi nende ohvitseride hulgas, kes on erinevatel aegadel ja põhjustel reservi arvatud, ja siisukamat koostööd kaitseväega, mille eesmärk kõigi reservohvitseride aktiivsem ja sihipärasem rakendamine.

Kui kavandada järgmise aasta tegemisi, jagaksin meie tegevuse kuueks osaks: 1) organisatsiooni arendamine – osakondade tugevdamine, uute osakondade loomine; 2) välissuhtlus – Eesti reservohvitserkonna esindamine rahvusvahelistes organisatsioonides; 3) väljaõpe – ennekõike kaitseväge poolt pakutavate täiendõppevõimaluste vahendamine oma liikmetele; 4) kaitsepoliitiline tegevus – kaasaraäkimine ühiskonna kõigis riigikaitsealsetes küsimustes, vastavate seminaride ja konverentside korraldamine; 5) militaarsport – ennekõike oma liikmeskonnale võimaluste pakkumine militaarspordiga tegelemiseks ja Eesti esindamine vastavatel rahvusvahelistel võistlustel ning 6) seltsielu ja tseremoniaalüritused – traditsioonilised suve- ja talvelaagrid, tähtpäevade ja riigipühade tähistamine.

Kogu 2008. aasta tegevuskava ja esialgne eelarve tuleb esimesele arutamisele 7. detsembril EROK vanematekogu koosolekul. Seejärel jääb aega kõigil kogu liikmetel oma arvamuse avaldamiseks ning jaanuarikuu lõpuks võime juba detailselt tegevuskavale ja eelarvele joone alla tõmmata.

Loomulikult ei pea ootama seni, kuni vanematekogu laualt mõni valmistoode kogu liikmeteni jõuab, mõtteid ja arvamusi võib juba praegu avaldada, et neid jõuaks arutada ja plaanidesse võtta. Iga hea idee ja tegetsemissoov saab arvesse võetud.

VELLO VÄINSALU,
leitnant, EROK
juhatuse esimees

KOOSTÖÖ

Päevikumärkmeid Hyderabadist sõjaväesportlaste maailmamängudelt Lk 1-2

ISAMAA EEST

NOSK 2007 - pataljoni taktika- ja nooremstaabiohvitseri kursus Lk 3-4

ARVAMUS

EOM nagu Eesti Ohvitseride Maja Lk 4

Linn on eriline, sest vaatamata suurele elanikkonnale puudub metroo. Linna ümber on elektriraudtee ja linnas peamine liiklusvahend kolmerattaline tuk-tuk.

Hyderabadi lennujaam asub keset linna. Kui Bombeis valitses segadus, siis Hyderabad lennu-

jaamas ootas ees kaos. Eesti delegatsiooni saabudes võttis meid vastu lennujaama ooteruum, mis oli pungil täis eri riikidest saabunud sportlasi. Kes oli oodanud kolm, kes neli, kes lausa kuus tundi, et saada akrediteering ning selguks, kus keegi elab ja kuidas lennujaamast sinna saab. Tu-

leb tunnistada, et korraldajad oli tõesti ajahädas ja enam kui pool ettevalmistusest oli kindlasti tegemata. Positiivsena tuleb aga öelda, et mingit paanikat ei paistnud küll kellegi näost. Meenub, kuidas Valgevene sõjaväesporti ametnik torises, et kuidas sellest aru ei saada, et tal on suur delegatsioon, unustades, et Indias elab sageli ühe katuse all palju rohkem inimesi.

Püüdes mõista esialgu harjumatuna tundunud asjaajamist, sai selgeks üks oluline asi. Mõista tuleb kultuurikonteksti ja inimest, mitte olla imestunud asjaajamise või suhtumise üle. Kui näiteks tuua India inimese suhtumine külalisse, siis pool päeva ootamist lennujaamas kompenseeriti hiljem kuhjaga. Kas või sellega, et hommikubuffet'is oli keegi imearmas inimene keedumunad juba ära koorinud.

Terrorism ja turvalisus

Elamistingimused sõjaväelaste maailmängudel olid oodatult spartalikud. Majutus oli organiseeritud spordialade kaupa ning seetõttu paiknes ka kogu Eesti sõjaväesporti esindus mööda linna laiali. Seoses mängude aja kattumisega Pakistani eriolukorraga ja johtuvalt India suhetest selle naabermaaga oli enesestmõistetavalt tohutult panustatud turvalisusse.

Vaatamata sellele pandi ka Hyderabadis toime kolm terroriakti. Üks plahvatus korraldati äärelinna kobarkinos, teine diskoteegis ja kolmas suures kaubanduskeskuses. Kõigest sellest anti kohaliku pressil vahendusel väga operatiivset teavet ning uudised, mis rääkisid ka ohvritest, viisid kohe silmatorkavate turvameetmeteni. Tihti jäi mulje, et iga kolmas inimene on mundrikandja, aga nähes samal ajal tohutut tolerantsi, sõbralikkuse koostööd ja erinevate uskude ja usundite, aga ka uskmatus vastastikkust aktsepteerimist, ei tekitanud see mingit hirmu.

Martin Padari nägu Eesti

Meie Hyderabadis viibimise aja sisse jäi ka moslemite suurpüha, millega tähistati rama-daanil lõppu. Paralleelselt sellega valmistusid sikhid Divali pidustusteks. Kogu selle idamaise võõrasmaailma keskel tehti oma tegusid ka 103 riigi sõjaväesportlased.

Mõtisklesin Indias selle üle, et sikhidel olla ammune traditsioon, kus iga pere esmasündinud poeg läheb teenima Indiat, asudes elutööle sõjaväelasena. Ma ei tea (polnud tahtmist ka küsida), mis saab siis, kui ta ei tee nii, nagu norm ette näeb. Mõtlesin, et usk peab olema küll ülioluline, et kui kas või üks rahvakild kannab enesega sellise väärtuse tähtsust. Nagu igikestvat ja ressursipiiranguta reservi või tagavaraväge.

Martin Padar võitis neil tugeva konkurentsi võistlustel judo raskekaalus kuldmedali. Ent seda, kus Eesti asub, ei teadnud seal keegi. Aga seda, et tal on ilmselt suure ja tugeva mehe Martin Padari nägu, mõtlesid seal paljud. Seepärast, sõbrad ja relvavennad, ärgem püüdkem küsijale seletada, kui lähedal on Eesti Soomele ja kas me Venemaa suhtes asume, küsime parem vastu, kas te teate, kui kõvad mehed ja naised meil on.

India armee 47. suurtükiväebrigadi tseremooniaorkester, taustal kasarmud.

Heiki Nabi maadlusmatil.

Martin Padar ja loo autor pärast medalitseremooniat.

Fotod: Hannes Võrno

NSOK 2007 - pataljoni taktika- ja nooremstaabiohvitseri kursus

Hea kindral mõtleb taktikast, väga hea kindral tagalast.
(NSOK 2007)

TANEL JÄRVET, nooremleitnant,
EROK väljaõppetoimkond

Pataljoni taktika ja nooremstaabiohvitseri kursust (NSOK) korraldatakse Kaitseväge Ühendatud Õppeasutustes (KVÜÜA) alates 2004. aastast. Õpetuse sisu on pidevalt täiendatud ja tänaseks on see üks kaitseväge paremal tasemel kursusi. Kursus kestis 10 nädalat, mistõttu oli õppimisel tempo peal. Lektorid olid KVÜÜA taktika õppetoolist: major Enno Mõts, major Artur Lillenuurm, major Riho Ühtegi, kapten Toomas Tõniste, kapten Andres Pehme, kapten Erlend Zirk jt. Kursusel osales 25 ohvitseri, neist 10 Kaitseliidust (malevapealikud, vaneminstruktorid, staabiohvitserid Kaitseliidu peastaabist).

KVÜÜAs on igati tänapäevased tingimused: hea raamatukogu, spordisaal, maitsvate toitudega söökla. Kord kuus korraldatakse kadetikasiinos mälumäng, kus mõõtu võtsid põhi- ja keskastmekursused ning NSOK ja teised täienduskursused.

Mitmekülgne ja huvitav

Esimesel õppenädalal käsitleti jalaväekompanii struktuuri ja taktikat. Seejärel kaks nädalat vastaseõpet major Artur Lillenuurmelt. Doktriin võeti algosadeks lahti ja taktikatunnid olid tõesti põhjalikud. Taktikalise vastase "Rohelised" teemad olid hästi seotud Eesti jalaväepataljoni taktikaga. Tõde, mida korraldati kõigi kursuse teemade juures oli see, et tänapäeva lahingutegevuses tekitatakse 70% kaotustest (surnud, haavatud) kaudtulega, mistõttu praktilistes harjutustes olid juhendajad kaudtule kasutamise kohta eriti tähelepanelikud ja nõudlikud.

Sõjateooriat luges major Enno Mõts. Major Martin Heremi juhendamisel tudeerisime vastupanuliikumise teooriat ja pidasime teemakohaseid seminare. Analüüsida tuli kuue vastupanuliikumise tugevaid ja nõrku külgi ning argumenteerida edasist perspektiivi. Jalaväepataljoni struktuur ja võimekused töötati põhjalikult läbi. Esmalt igal teemal teooria ja siis kaardiharjutus, mille osad olid rännak ja paiknemine, tagalateenindus, linnalahing, pioneeritegevus ja kaudtule kasutamine.

Staabitöö õpe algas otsuse vastuvõtmise protsessi tutvustamisega. Formaati oli lihtne: teoorialoeng hommikul ning seejärel praktilise staabiharjutuse ettevalmistamine, läbiviimine ja tagasiside. Kursusel formeeriti kolm pataljoni staapi, milles ametikohad muutusid iga nädal. Iga ohvitser sai kogemusi nii S2 (julgeolekujaoskonna), S3 (operatiiv- ja

A-kompanii lahingute juhtimine JCATS-süsteemis.

Pataljoni staap maastikuluurel.

Fotod: Tanel Järvet

planeerimisjaoskonna) ja S4 (tagalajaoskonna) tööst kui ka staabiülemana meeskonna juhtimisest.

Lahinguoperatsioonid

Esimene lahinguoperatsioon oli Väluste alalt vastase haardesalga väljasurumine. Teine ja kolmas lahinguoperatsioon olid viivitus- ja

kaitselahingud Ahja alal. Operatsioon algas brigaadi käsu saamisega, misjärel läbiti kõik etapid kuni pataljoni lahingukäsu andmiseni kompaniiülematele. Huvitavaim osa olid reaalset Põlvamaale tehtud maastikuluuresõidud.

Neljas ja viies lahinguoperatsioon viidi läbi Vooremaal, sest vastane oli hõivanud Tartu lin-

na. Siit tuli kogemus, kuidas kasutada kõrgendike pataljoni taktika seisukohalt.

Kursuse lõpuharjutus viidi läbi endise Tartu pataljoni territooriumil asuvas SIMU matkekeskuses. Matkekeskus valmis 2007. aasta aprillis ja on moodne õppehoone, kus on majutuskohad ja head õpperuumid. Taktika-harjutusteks - imitatsioonideks - rakendatav süsteem JCATS 7 on paindlik harjutuskeskkond, mida saab kasutada alates jaost kuni brigaadi tasemeni. SIMUs on võimalik üksuste lahtivõtmine kuni üksiksõdurini ja Eesti kaitseväge digitaalse kaardi suurendamine kuni hoonete täpsuseni. Usun, et see on vajalik alates rühmaülema tasemest, sest annab vahetu pildi:

■ kui kiiresti üksus jalgsi või masinatel liigub;

■ kui palju laskemoona ja kütust kulub;

■ millised on kaotused;

■ millega vastane tekitab kaotusi;

■ kui palju mingi manööver ja tule tellimine aega võtab.

Kursuse lõpus oli suuline eksam, mis koosnes kolmest küsimusest: esimene puudutas taktikalist vastast "Rohelised" ning teised kaks pataljoni lahingutegevusest. Komisjoni ees tuli vastata ka lisaküsimustele, mistõttu teemasid pidi valdama tõesti põhjalikult. Eksamipäeval kell 8.30 läksid sisse esimesed kolm vastajat ja viimane lõpetas kella 18 ajal. Juhendajate poolt oli eksamiülesandena kaalumisel ka la-

hinguplaani koostamine, kuid leiti, et siiski on raske hinnata taktikalisi lahendusi nii ühtsetel alustel.

Kokkuvõte

Kursuse lõpudiplomil seisis lisaks hinnetele ka juhendajate üldhinnang kursuselase võimele sõjaaja staabis tegutseda. Kursuse poolt koostati ka traditsiooniline NSOK käsiraamat (2007. aastal sai selle mahuks umbes 140 lk), mida kursuselased saavad õppematerjalina kasutada ka edaspidi pataljoni staabi töös.

Kursusel anti tugev teoreetiline põhi ja praktilised harjutused aitasid teemasid omandada. Tuleb loota, et KVÜÖAst saadud pataljonitaseme ajakohaseim oskusteave antakse edasi kaitsevæes ja Kaitseliidu malevates. SIMU matkekeskus on kohane mitmete Kaitseliidu harjutuste läbiviimiseks erinevatel maastikel ja hoonestatud aladel.

EOM nagu Eesti Ohvitseride Maja

HANNES VÖRNO, lipnik

Hiljaaegu ühes väikeses seltskonnas aega veetes avastasime väga seltskondliku ja samas hariva meelelahutuse. Kirjutasime paberile paaritähelisi lühendeid ning vaatasime, mitu erinevat lahtiselt keegi 5 minuti jooksul suudab pakkuda. Seletused pidid olema sedavõrd usutavad, et midagi niisugust võiks tõesti olemas olla ja sedasi lühendatult ka kasutusel. Pakkumisi võis teha eesti, inglise, saksa ja vene keeles, viimast küll mõõndusega, et kasutusel oleksid ladina alfabeedi omadega kujut kokkulangevad tähemärgid.

Oli nalja ja palju uusi huvitavaid avastusi, sest kui kas või üks mängust osavõtja keeldus uskumast, et midagi nimetatut on olemas või kunagi eksisteerinud, tuli see tõestuseks internetist ka välja otsida. Selgus, et maailmas leidub uskumatuid asju.

Eesti Ohvitseride Maja

Miks ma sellest seltskonda lõbustanud "nuputamismängust" nii pikalt räägin? Sellepärast, et pealkirjaks pandud EOM oli üks neist lühendeist, mis meile õhtu jooksul puremiseks sattus. Jätan siinkohal kõrvale mitmed lahenduseks pakutud ja reaalselt eksisteerivad või kunagi eksisteerinud organisatsioonide, äriühingute, seltside ning aparaatide, leiutiste ja ravimite lühenditeks sobivad lahtikirjutused. Käimasolevate Kaitseliidu aastapäevaürituste raames ja läheneva Eesti Vabariigi juubelisünnipäeva eel mõtlen alpuseta, et üks tähtis EOM on meil puudu. See, mis peaks mälust koheselt esile kerkima. Mis peaks olema elementaarne, nagu seda on kõikide hädade kuste püsiv Eesti kroon või koolis õpetatav eesti kirjakeel. See on EOM nagu Eesti Ohvitseride Maja.

Ärgem tormakem kohe silme ette manama hooned, mida saaks kas raha eest või juriidiliselt korrektselt toimetades üle võtta ning elevandiluuvärvi ehk kreemjasvalgega

üle võõbata. Hoidkem ennast tagasi ja ärgem hakakem juba ette muretsema, kuidas korraldada tähtpäevade ajal parkimine, sest meie kodumaa pidulikud tähtpäevad on just sel ajal, kui kaitsevæelastel ja kaitseliitlastel tuleb pidulikus õhtuvormis ja saatjatel tikk-kontstel läbi soolalõga või hangede kakerdada.

EOM - Eesti Ohvitseride Maja - peaks algama sellest, et tänased naised ja mehed, kaitsevæelased ja kaitseliitlased, reserv- ja eruohvitserid oleksid need, keda lapselapsed saja aasta pärast, kui Eesti riik saab 190 aastat vanaks, meenutaksid kui Eesti Vabariigi ohvitseri.

Ehk on just praegu sobiv ajahetk, kas või sellel osal, kes minu mõtetega nõus on, rahuneda. Jääda arukalt tasakaalukaks ning oma argumentides ja väljaütlemistes eeskujulikuks kodanikuks.

Meie hulgas on täna piisavalt neid, kelle vana vanemad on olnud Eesti Vabariigi tublid kodanikud. Väarikaid ja kunstilises mõttes õnnestunud mälestusmärke või ausambaid suutis siis püsti panna iga endast lugupidav haldusüksus. Jonn ja lugupidamine oma esivanemate loodud märkidesse on väga palju sellest kõigest taastanud või taastanud. Seda ühte, suurt ja kõiki ühendavat ning linna peaväljaku väärilist ei suudetud siis selgeks vaielda ja selle ümber kraageldakse nüüdki.

EOM saagu sillapeaks

Mõistke mind õigesti, ma ei pea EOMi all silmas magusate riiginapsidega puhvetit, kus ventilaator laes sigarilõhna keerutab ja kuued toolileenile heitnud traksidega kalifeedes junkrud piljardit mängivad. Ma ei pea silmas ka parketiohvitserluse muuseumklubi, kus kehtib kolm eri taseme liikmekarta ehk võrdsema test võrdsemad privileegid. Ma näen ideaalis, et see on sillapea, mida saab nii kirjutada kui ka mõelda suurte ja ka väikeste tähtedega. Eesti Ohvitseride Maja ja eesti ohvitseride maja. Millal ja kas selline kunagi sünnib, näitab aeg, milles meie praegu elame.

EESTI RESERVOHVITSERIDE KOGU JUHATUS

Valitud EROK üldkoosolekul
7. märtsil 2007

Juhatuse esimees
leitnant **Vello Väinsalu**
(vello@erok.ee, tel 504 7916)

Aseesimees
kapten **Andre Lilleleit**
(andre@erok.ee, tel 501 6178)

Väljaõppetoimikond
nooremleitnant **Tanel Järvet**
(tanel@erok.ee, tel 517 3798)

Välissuhete toimikond
nooremleitnant **Kuno Peek**
(kuno@erok.ee, tel 554 3210)

Teabe- ja tavanditoimikond
lipnik **Hannes Vörno**
(hannes@erok.ee, tel 516 6001)

Personalitoimikond
lipnik **Anne Must**
(anne@erok.ee, tel 5661 7816)

Koolitustoimikond
leitnant **Priit Heinsalu**
(priit@erok.ee, tel 509 2102)

EROK postiaadress:
Narva mnt 8, 10117 Tallinn

Eesti Reservohvitseride Kogu infoleht
Tagavaravägi ilmub ajakirja Kaitse Kodu!
vaheleheena.
Toimetaja lipnik Hannes Vörno
(hannes@erok.ee, tel 516 6001)